

Länstyrelsen
Värmland

Utvärdering av skyddsväst mot rovdjur

Värmlands län 2017

Publ nr 2018:17
ISSN 0284-6845

Foto framsida: Väst med vargstål, Foto: Hundskydd.se
Foton där inte annat anges: Länsstyrelsen
Rapporten är sammanställd av Fredrik Näsman

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad
010-224 70 00, www.lansstyrelsen.se/varmland

Förord

I Värmland sker varje år ett antal angrepp på tamdjur orsakade av stora rovdjur, det är dock skador på gröda från stora betande fåglar som är den mest kostsamma viltskadan. En del i Länsstyrelsens arbete är att jobba förebyggande mot viltskador, och de har enligt viltskadeförordningen rätt att betala ut bidrag för detta.

Den här rapporten är en sammanställning av enkätsvar från några av de 163 jägare som beviljades bidrag till skyddsväst mot rovdjur. Under 2015-2016 beviljades 163 jägare bidrag till en skyddsväst. Syftet med undersökningen är att få mer information om hur hundägarna upplever att västen fungerar under praktiskt jakt och för att få mer information om hur västen påverkar hunden.

Vintern mellan 2015-2016 berördes Värmland av 25 vargrevir. Antal rovdjursangrepp på hund varierar från år till år 2014-2016 skedde det totalt 39 angrepp i Värmland. Fyra av dessa orsakades av lodjur, resterande av varg.

Sammanfattning

Rapporten bygger på enkätsvar från ägare till jakthundar som har fått bidrag till skyddsvästar mot rovdjur från Länsstyrelsen Värmland. Anledningen till att denna undersökning genomförts är för att få bättre information om hur hundarna och ägarna upplever västen. Om hundarna jagar som vanligt eller om de påverkas negativt av västarna, samt att ta reda på om ägarnas trygghetskänsla ökar när hundarna bär någon form av skyddsväst.

- Nästan alla som svarade på enkäten hade valt västar med vargstål.
- Ras och ålder var mycket varierande men spetsraserna var överrepresenterade, de stod för 43% av hundarna. Övriga hundar var stövare, stående fågelhundar, övriga drivande hundar som tax, drever, wachtel, basset samt några blandraser.
- Genomsnittligt antal jaktdagar med väst var 18,3 dagar, lägst antal Ost dagar och högst antal dagar var 60st.
- Merparten av de svarande angav att det fanns stationära rovdjur på deras jaktmarker.
- Majoriteten av de svarande är nöjda med västen, hela 25% svarade inte alls på frågan. Detta kan ha berott på att frågan var ställd tillsammans med flera andra frågor i samma svarsfält, vilket var i fritext. Flertalet av de som inte svarade på frågan verkar ändå vara nöjda med västen utifrån deras övriga svar.
- Knappt hälften av alla angav att hunden trivdes i västen, och nästan hälften svarade inget på frågan. Även här är det troligtvis så att frågan glömdes bort då den stod i samma ruta som flera andra frågor.
- Nästan alla svarande uppgav att de känner sig tryggare när hunden bär skyddsväst, men inte enbart tack vare skyddet mot rovdjur.
- Ungefär en fjärdedel skulle hellre byta väst till en elväst.
- Alla utom fyra svarade att de kommer rekommendera andra att använda skyddsväst.

Innehåll

Metod	1
Resultat.....	1
Trygghetskänsla.....	2
Västens funktion.....	3
Trivs hunden i västen.....	4
Byta väst	4
Referenser	5

Metod

För att få en bättre bild över hur västarna fungerar under praktisk jakt samt om de påverkar hundens prestation, och hur hundägarna upplever att västen ökar trygghetskänslan under jakt, fick de som fått bidrag svara på en enkät efter avslutad säsong. Rapporten är en sammanställning av hundägarnas svar.

Resultat

Av 49 som svarade hade 43st valt västar med vargstål, 5st västen med el och 1st hade inte angett vilken väst som användes. 90% av de som svarat har stationär rovdjursförekomst på sina marker och 82% att de känner sig tryggare när de använder väst.

Ras och ålder varierade stort vanligast var dock de olika spetsarna, Jämthund, Gråhund, Laika, Karelsk Björnhund, Hälleforsare, Norrbottenspets och Finskspets. De övriga hundtyperna var stående fågelhundar, stövare, drivande klövviltshundar samt blandraser.

Åldern på hundarna var mellan 10 månader till 8 år, och genomsnittet på antal jakt dagar med väst var 18 dagar/hund.

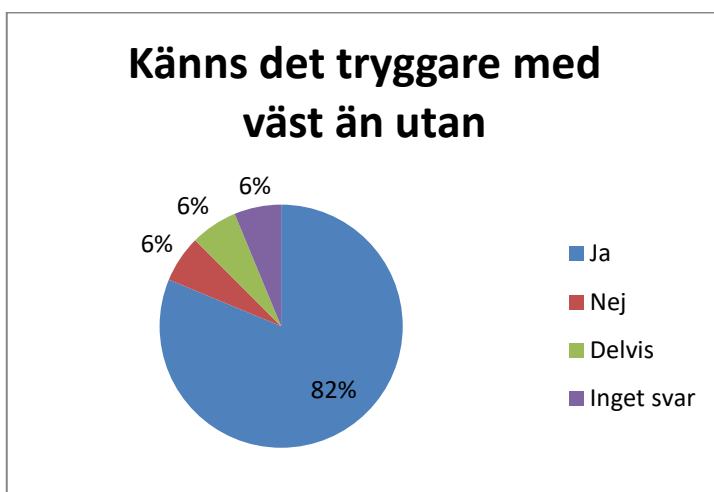
Tre stycken svarade att deras hundar hade varit i kontakt med rovdjur, en hund med varg utan angrepp, och två stycken med lodjur varav den ena hunden fick lättare skador där västen inte täckte.

Fördelar	Nackdelar
Bra Synlighet	Tung
Flytförmåga	Dålig passform
Bra skydd	Stel
Ökat skydd även mot taggråd, pinnar mm.	Hunden orkar inte jaga lika länge
Håller hunden varm och torr	Skavsår pga. Dålig passform
Ökar tryggheten	Samlas både is och vatten innanför västen
Mer tid att hinna fram vid angrepp	Yttertyget och stålet slits snabbt
	Svårt att ta sig fram i tät terräng
	Låter mycket
	Stålet skadar andra hundar och kläder
	Hanhundar måste kissa i västen

Trygghetskänsla

En del i undersökningen var att se om användandet av skyddsvästar ökade trygghetskänslan för jägare i områden med rovdjursförekomst. Av de 49 jägare som svarade på enkäten tyckte hela 82% att de känner sig tryggare med väst på hunden. De flesta har svarat att det känns tryggare därför att de får lite längre tid på sig att hinna fram och avbryta ett pågående angrepp.

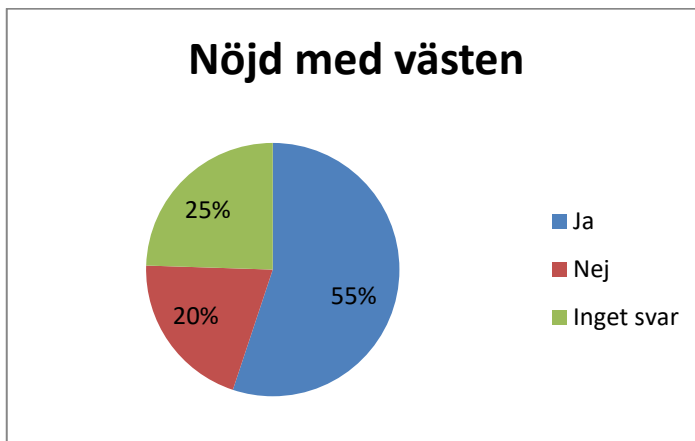
Det är inte enbart skyddet mot rovdjur som bidrar till den ökade säkerheten. De flesta har även svarat att västen skyddar bra mot stakningsskador och rivsår, ökar synligheten i skogen, men framförallt om hunden skulle springa ut i trafiken. Även neoprenets värmande och flytande egenskaper i vatten är en orsak till den ökande tryggheten.

Västens funktion

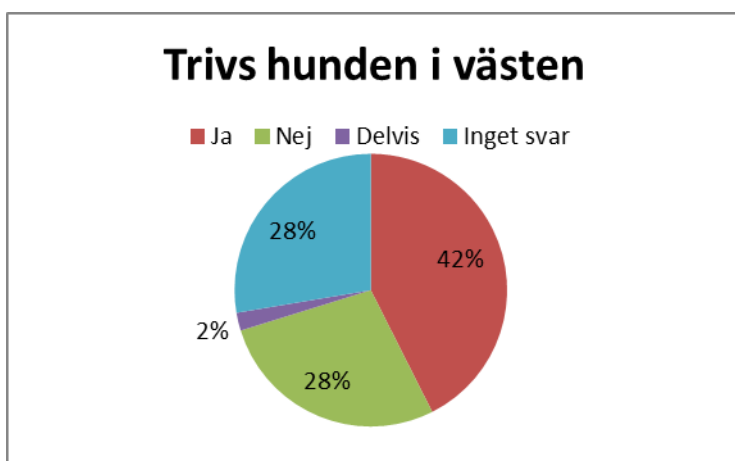
Av de som svarade tyckte 55% att de är nöjda med västen och att den fyller sin funktion. 20% är inte nöjda med västen då den bland annat upplevdes som tung och hunden ville inte jaga alls med västen på, passformen upplevdes som dålig och detta resulterade i skavsår på hunden. Västen blir fort varm och både drevtider, fart och uthållighet påverkades negativt. De lite mindre raserna fick också problem att ta sig fram i lite tätare terräng, pga. att vargstålet fastnade i buskar och ris. I vissa fall fastnade hunden helt och hållet och behövde hjälp av föraren för att ta sig loss. Vargstålet har även orsakat skador på kläder och bilar.

Även de som är nöjda med västen upplever i viss mån samma problem men tycker ändå att västen fyller sin funktion.

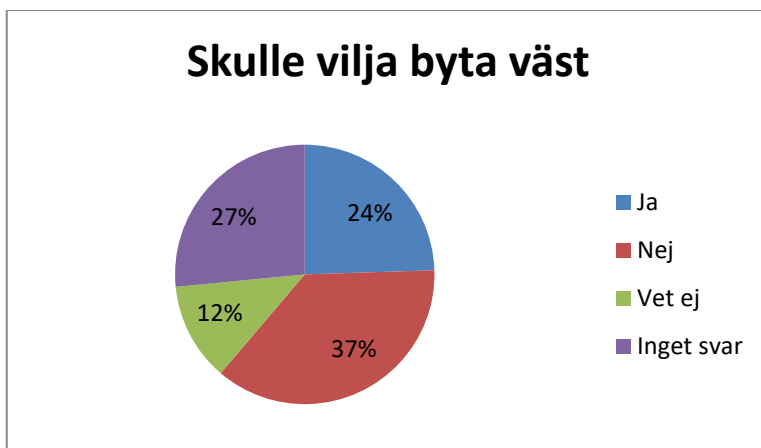
Trivs hunden i västen

Av de 49 som svarade upplevde 42% att hunden trivdes i västen, men att det tog ett tag för hunden att vänja sig vid den. Detta var övervägande för de som valt att använda västen med vargstål som är lite tyngre och stelare.

Byta väst

På enkäten fick de även svara på om de hellre skulle vilja byta till en annan väst. 24% svarade att de skulle vilja byta väst om de skulle köpa en ny. Samtliga som svarade att de skulle vilja byta väst hade en väst med vargstål, alla utom en av de som vill byta skulle iså fall välja en elväst istället. Men många av de som ville byta tyckte att elvästen var för dyr.

Referenser

http://www.viltskadecenter.se/index.php?option=com_content&task=view&id=110&Itemid=881#publikationerviltskadestatistik

Länsstyrelsen Värmland: Viltskadestatistik

<http://www.naturvardsverket.se/upload/sa-mar-miljon/vaxter-och-djur/rovdjur/inventering-varg-2015-2016.pdf>

<http://www.dogtech.se/index.php/vara-produkter/produktkatalog/item/dogtech-pro-2015>

<http://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/vsc/vsc-dokument/vsc-publikationer/rapporter/forsta-test-elvast-wolfproof.pdf?si=6ED5E7323488EFC6E0B1E6E434B1792D&rid=1983541876&sn=sluEPi6-prodSearchIndex>

Elväst, Foto: Viltskadecenter

Väst med vargstål, Foto Hundskydd.se

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland